

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Dane

Právo

V skratke

Zo sveta

Právne prípady

Daňové a právne
aktuality | apríl 2021

5 najčastejších otázok týkajúcich sa stravovania zamestnancov

Novela Zákonníka práce s účinnosťou od 1. marca 2021 zaviedla dlho očakávanú možnosť poskytovať zamestnancom finančný príspevok na stravovanie namiesto gastrolístkov či gastro kariet.

Ivana Soboličová

isobolicova@kpmg.sk
+421 905 703 190

S novou legislatívnou úpravou sa objavili viaceré otázky a aplikačné nejasnosti. Preto väčšina spoločností využíva prechodné obdobie do konca roka 2021 a zatiaľ čaká so zavedením finančného príspevku. Finančný príspevok je zatiaľ v mnohých ohľadoch menej výhodnou alternatívou.

Finančná správa vydala minulý týždeň k tejto téme pomerne rozsiahly metodický pokyn, ktorý ide vo viacerých otázkach nad rámec zákona a snaží sa pokryť doposiaľ nedoriešené oblasti. Tými sú napríklad finančný príspevok pri dočasnej PN, dovolenke, či príspevky pre osoby s inými druhmi vzťahu ako pracovnou zmluvou (napr. konatelia či dohodári). Je pravdepodobné, že aj Zákonník práce bude v oblasti finančného príspevku do konca roka ešte novelizovaný.

Zodpovedali sme pre vás **5 najčastejších otázok**, s ktorými sa v rámci témy stravovania zamestnancov najčastejšie stretávame. Naše odpovede uvádzame v zmysle aktuálne dostupných informácií, ktoré sa môžu do konca roka ešte zmeniť.

1. Je každý zamestnávateľ povinný umožniť svojim zamestnancom vybrať si formu zabezpečenia stravovania?

Vo všeobecnosti sa táto povinnosť týka všetkých zamestnávateľov, ktorí nezabezpečujú stravovanie vo vlastnom stravovacom zariadení alebo v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa. Stravovacie zariadenie má teda naďalej prednosť. Finančný príspevok má byť alternatívou k stravovacím poukážkam (gastrolístkom) či elektronickým stravovacím poukážkam (gastro kartám).

2. Môže zamestnávateľ prispievať na stravovanie zo sociálneho fondu v neobmedzenej výške? Je rozdiel či ide o finančný príspevok alebo stravovacie poukážky?

Podľa aktuálnych interpretácií možno zo sociálneho fondu prispievať neobmedzene v prípade oboch spôsobov a celý príspevok zo sociálneho fondu je oslobodeným príjmom zamestnanca.

3. Zamestnávateľ poskytuje stravovacie poukážky resp. finančný príspevok svojim zamestnancom vo výške 5 eur (2,81 eura príspevok v zmysle § 152 Zákonníka práce, 1 euro príspevok zo sociálneho fondu, 1,19 eura dobrovoľný príspevok zamestnávateľa). Je možné obe formy považovať za oslobodený príjem zamestnanca v plnej výške?

Gastrolístok by bol pre zamestnanca oslobodený v celej výške. Finančný príspevok by bol oslobodený iba do výšky 3,81 eura (t.j. 2,81 + 1 euro) a zvyšných 1,19 eura by bolo pre zamestnanca predmetom dane a odvodov. Z tejto sumy by musel odviesť odvody aj zamestnávateľ.

4. V akej výške by boli výdavky na stravovanie z predchádzajúceho príkladu považované za daňovo uznateľné výdavky pre zamestnávateľa?

Pre zamestnávateľa by bolo v prípade stravovacej poukážky 1,19 eura nedaňovým výdavkom. Finančný príspevok by bol považovaný za daňovo uznateľný výdavok v plnej výške, nakoľko 1,19 eura bolo už zdaniteľným príjmom na strane zamestnanca. Je však potrebné dodržať viaceré podmienky, napríklad písomné dojednanie jeho výšky, neznevýhodňovanie finančného príspevku alebo stravovacej poukážky atď.

5. Má zamestnanec vykonávajúci domácku prácu a teleprácu nárok na zabezpečenie stravovania?

Áno, ak odpracuje viac ako 4 hodiny denne. Takýto zamestnanec by mal mať možnosť voľby medzi poukážkou a finančným príspevkom podobne ako zamestnanci v priestoroch zamestnávateľa.

Zamestnancov i zamestnávateľov trápia aj mnohé ďalšie otázky. Hlavné otázky je potrebné pokryť v internom predpise zamestnávateľa, kde uvedie možnosti a spôsoby voľby a možné problémové situácie.

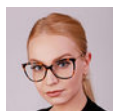
V prípade záujmu vám s návrhom interného predpisu či zavedením finančného príspevku radi poradíme.

Vládny návrh zákona o podpore v čase skrátenej práce tzv. kurzarbeit prešiel prvým čítaním

Vláda Slovenskej republiky dňa 24. februára 2021 schválila návrh zákona, ktorý rieši zavedenie trvalého režimu skrátenej práce tzv. kurzarbeitu.

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Daniela Guzmová
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Návrh zákona bol prerokovaný na 25. schôdzi Národnej rady SR, dňa 18. marca 2021, na ktorej vyše 120 poslancov hlasovalo za prerokovanie v druhom čítaní a pridelení návrhu zákona výborom.

Účel a znenie zákona

Hlavným zámerom predkladaného návrhu zákona je okrem zabezpečenia krytia časti náhrady mzdy zamestnanca alebo náhrady platu zamestnanca v čase, keď zamestnávateľ z dôvodu vonkajších faktorov nemôže prideľovať zamestnancom prácu v pôvodne dohodnutom rozsahu, aj udržanie pracovných miest a konkurencieschopnosti zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb v čase hospodárskej krízy, recesie a krízovej situácie.

Za vonkajší faktor sa podľa pripravovaného zákona považujú také okolnosti dočasného charakteru, ktoré zamestnávateľ nemohol ovplyvniť alebo im nemohol predísť a ktoré majú negatívny vplyv na prideľovanie práce zamestnancom zamestnávateľa, najmä mimoriadna situácia, výnimočný stav alebo núdzový stav, mimoriadna okolnosť alebo okolnosti vyššej moci.

Návrh zákona striktné definuje, že za vonkajší faktor sa nepovažuje čas vojny a vojnového stavu, sezónnosť vykonávanej činnosti, reštrukturalizácia, plánovaná odstávka alebo rekonštrukcia.

Vznik nároku na podporu

Zamestnávateľ, ktorý žiada o podporu na svojho zamestnanca, musí podľa pripravovaného zákona spĺňať hneď niekoľko nasledujúcich podmienok, a to:

- byť v čase skrátenej práce,
- mať ku dňu podania žiadosti zaplatené poistné na sociálne poistenie, povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie za relevantne obdobie,
- nesmel porušiť zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory, ak by tak urobil, nespĺňal by taxatívny výpočet vymedzený pripravovaným zákonom.

Finančná podpora by sa mala poskytovať zamestnávateľovi na zamestnanca – fyzickú osobu, ktorá je buď v pracovnom pomere alebo v štátnozamestnaneckom pomere, poprípadе v právnom vzťahu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu. Z návrhu zákona teda vyplýva, že živnostník resp. iná samostatne zárobková osoba, o takýto príspevok na vykrytie odplaty za vlastnú podnikateľskú činnosť nárok nemá.

Suma podpory a podmienky na pracovné miesto zamestnanca

Podľa pripravovaného zákona sa má podpora poskytovať za každú hodinu prekážky v práci na strane zamestnávateľa z dôvodu obmedzenia činnosti zamestnávateľa, a to vo výške 60 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca v kalendárnom mesiaci, za ktorý sa podpora poskytuje, najviac však v sume 60 % z 1/174 dvojnásobku priemernej mzdy

zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa podpora poskytuje.

Podporu v takejto výške bude môcť zamestnávateľ požiadať len v prípade, ak nemôže pridelovať zamestnancovi prácu v rozsahu najmenej 10 % ustanoveného týždenného pracovného času.

Podporu bude možné čerpať na zamestnanca:

- ktorého pracovný pomer so zamestnávateľom ku dňu podania žiadosti trval aspoň najmenej jeden mesiac a zároveň
- nie je vo výpovednej dobe.

Podmienkou čerpania podpory je povinnosť udržať takto podporené pracovné miesto zamestnávateľom aspoň dva mesiace po skončení poberania podpory.

Obdobie čerpania podpory

Vláda Slovenskej republiky navrhla poskytovať takúto podporu v úhrne najviac 6 mesiacov počas 24 po sebe nasledujúcich mesiacov, s možnosťou predĺženia takejto doby, v prípade potreby.

Podľa predloženého znenia zákona sa predpokladá účinnosť zákona od 31. decembra 2021, okrem vybraných ustanovení s neskoršou účinnosťou.

Finančná správa predstavila novú elektronickú službu

Dňa 15. apríla 2021 sprístupnila Finančná správa SR na svojom webovom portáli online bezplatný nástroj na zlepšenie daňovej disciplíny. Služba nazvaná saldokonto umožňuje daňovníkom vstúpiť do systému Finančnej správy a získať tým aktuálny prehľad o stave plnenia ich daňových povinností.

Marianna Dávidová
mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

Soňa Vojteková
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Nové opatrenie má prispieť k využívaniu elektronických služieb finančnej správy. Daňovník získava možnosť jednoduchšie sa zorientovať a skontrolovať stav účtu či svojich záväzkov v podobe evidencie nedoplatkov, neuhradených predpisov, preplatiek alebo preddavkov. Zverejnené dáta zároveň upozornia na splatnosť daní v zákonnej lehote spolu s platobnými inštrukciami, čo napomôže k efektívnejšiemu výberu daní.

Saldokonto v prehľadnej forme zobrazuje osobný účet daňového subjektu s dôkladným vyčíslením položiek pre jednotlivé typy daní. Jeho úlohou je poskytnúť daňovníkom komplexný prístup k užitočným informáciám v nasledovnej štruktúre:

- **výpis z osobného účtu („OÚD“)** - informuje o stave neuhradených a uhradených predpisov, nedoplatkov, preplatiek, či preddavkov. K príslušnej dani sa zobrazia detailné údaje o celkovej sume, vyrubenej a uhradenej čiastke a neuhradených sumách pred a po splatnosti.
- **platenie daní** - poskytuje podrobné informácie o platení jednotlivých daní, spôsobe platenia daní a poplatkov, číslach účtov v štátnej pokladnici, variabilných a špecifických symboloch.

Údaje by sa v novom systéme mali premietnuť postupne podľa spracovaných daňových priznaní s avizovaným termínom do konca mája. Finančná správa zobrazí:

- históriu úhrad po dobu jedného roka
- históriu platieb uhradených po lehote splatnosti po dobu jedného roka po dátume poslednej úhrady
- prehľad histórie preddavkov po dobu dvoch rokov

K údajom saldokonta majú prístup daňové subjekty, ktoré komunikujú s finančnou správou elektronicky. Jednotlivé informácie sú dostupné aj pre štatutárneho zástupcu alebo splnomocneného zástupcu na základe udelenej všeobecnej plnej moci.

V rámci digitalizácie finančnej správy sú naplánované ďalšie kroky a vylepšenia, ktoré by sa mali realizovať do konca roka 2021.

Bližšie informácie o saldokonte nájdete v tlačovej správe [Finančnej správy SR](#).

ODBER NOVINEK

Viac info

EÚ opäť diskutuje o zavedení európskej dane z finančných transakcií

Zdanenie finančného sektora patrí na európskej pôde dlhodobo k najspornejším otázkam v oblasti daňovej politiky. Portugalsko, ako súčasná predsednícka krajina, sa snaží opätovne otvoriť diskusiu na úrovni EÚ.

Marianna Dávidová
mdavidova@kpmg.sk
+421 907 745 029

Soňa Vojteková
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Návrh zavedenia novej európskej dane z finančných transakcií (FTT) nemá od roku 2011 plnú podporu členských štátov EÚ. Napriek tomu sa v rokovaniach na túto tému rozhodlo pokračovať jedenásť štátov prostredníctvom tzv. *skupiny posilnenej spolupráce*, vrátane Slovenska.

Cieľom FTT je zabezpečiť, aby finančný sektor spravodlivo prispieval k verejným príjmom a pomohol predchádzať pochybným obchodom na finančnom trhu. Aj po upravenom návrhu smernice z roku 2019 na základe francúzskeho modelu naďalej pretrvávajú negatívne stanovisko. Prepracovaná verzia obsahuje užší predmet dane a vyššiu sadzbu dane, nový systém prerozdelenia príjmov z FTT pre zúčastnené štáty, spolu s alternatívou oslobodenia dane v oblasti dôchodkových fondov. Koncept zavedenia dane nebol podporený ani do 1. januára 2021. Diskusia o presadení transakčnej dane ako o potenciálnom zdroji financovania rozpočtu EÚ preto opäť ožila na februárovej schôdzi Rady ECOFIN.

Portugalské predsedníctvo Rady EÚ požiadalo členské štáty o vyjadrenie ku kľúčovým bodom nastavenia dane. Je odhodlané dosiahnuť pokrok a prerokovať možné spôsoby jednotnej dohody. Zároveň sa opiera o skúsenosti z Francúzska a Talianska, ktoré už daň z finančných transakcií uplatňujú na lokálnej úrovni. Navyše zastáva názor, že postupná implementácia FTT umožní:

- členským štátom a Európskej komisii vyhodnotiť jej ekonomický dopad,
- daňovým správam využívať účinné a efektívne postupy pri výbere dane,
- finančným inštitúciám postupne vybudovať nevyhnutnú infraštruktúru k dodržiavaniu príslušných daňových predpisov.

Nejednotný názor členských krajín na zavedenie a výber dane z finančných transakcií nenaznačuje v posledných rokoch výrazný posun v tejto oblasti. Opatrenie má zmysel len v prípade zavedenia v globálnom rozsahu.

V súčasnosti patrí k podporovateľom posilnenej spolupráce desať krajín: Belgicko, Francúzsko, Grécko, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

Bude zaujímavé sledovať ďalší vývoj európskej legislatívy, ktorá už desaťročie poukazuje na pretrvávajúce zásadné názorové rozdiely v otázke zdaňovania finančného sektora.

Súdny dvor EÚ posudzoval primeranosť sankcie uloženej daňovým úradom

Súdny dvor EÚ vydal 15. apríla 2021 rozsudok vo veci C 935/19 „Grupa Warzywna Sp. z o.o.“, v ktorom sa zaoberal primeranosťou sankcie uloženej daňovým úradom vo výške 20 % zo sumy, o ktorú bol znížený pôvodne vykázaný nadmerný odpočet.

Elvíra Ungerová
eungerova@kpmg.sk
+421 915 758 807

Situácia

Poľská spoločnosť Grupa Warzywna Sp. z o.o. nadobudla nehnuteľnosť, ktorá bola obývaná viac ako dva roky. Cena za predaj nehnuteľnosti bola dohodnutá v hrubej sume vrátane DPH. Predávajúci vystavil faktúru s DPH a uvedená spoločnosť túto sumu DPH zaplatila a uplatnila jej odpočítanie.

Daňový úrad považoval toto dodanie za oslobodené od DPH, keďže účastníci transakcie nepredložili vyhlásenie o tom, že sa rozhodli, že dodanie tejto nehnuteľnosti nebude oslobodené od dane. Následne spoločnosť vykonala opravu daňového priznania, v ktorom zohľadnila zistenia daňového úradu. V porovnaní s pôvodným daňovým priznaním uviedla sumu, ktorá predstavovala zníženie nadmerného odpočtu.

Daňový úrad uložil sankciu vo výške 20 % zo sumy, o ktorú bol znížený nadmerný odpočet.

Otázka primeranosti uloženej sankcie

Súdny dvor EÚ sa zaoberal primeranosťou uvedenej sankcie, ktorú daňový úrad uložil:

- zdaniteľnej osobe, ktorá transakciu oslobodenú od DPH chybné považovala za dodanie, na ktoré mala byť uplatnená DPH a ktorá si uplatnila odpočítanie neoprávnene fakturovanej DPH,
- bez ohľadu na povahu a závažnosť nezrovnalosti v daňovom priznaní – v situácii, kedy nič nenasvedčuje daňovému úniku a nedošlo ani ku kráteniu štátneho rozpočtu.

Argumenty Súdneho dvora EÚ

Členské štáty majú možnosť prijať opatrenia na zabezpečenie riadneho výberu DPH a na predchádzanie daňovým podvodom – pri neexistencii ustanovení práva EÚ v tejto oblasti majú členské štáty právomoc určiť sankcie, ktoré považujú za primerané v prípade nedodržania podmienok stanovených právnymi predpismi EÚ na uplatnenie práva na odpočítanie DPH.

Takéto sankcie však nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov zabezpečenia riadneho výberu DPH a predchádzania podvodom. Na účely posúdenia otázky, či je sankcia v súlade so zásadou proporcionality, treba zohľadniť okrem iného povahu a závažnosť porušenia, ktoré sa má touto sankciou potrestať, ako aj spôsob určenia jej výšky.

Od sankcie sa v uvedenom prípade očakáva preventívny účinok. Daňové subjekty má motivovať, aby daňové priznania pripravili s náležitou starostlivosťou a uviedli v nich správne údaje a v prípade nezrovnalostí vykonali ich opravu tak, aby sa dosiahol cieľ, ktorým je zabezpečiť riadny výber DPH.

V súvislosti so sporným spôsobom určenia výšky sankcie však Súdny dvor EÚ podotkol, že ak je sankcia stanovená vo výške 20 % zo sumy, o ktorú bol nadhodnotený nárok neoprávnene uplatnený daňovým subjektom, nemôže byť (s určitými výnimkami) znížená v závislosti od konkrétnych okolností daného prípadu.

V uvedenom prípade výška sankcie nezohľadňuje skutočnosť, že vzniknutá nezrovnalosť vyplynula z nesprávneho DPH

posúdenia transakcie zo strany jej účastníkov, ktorí sa nesprávne domnievali, že na dodanie dotknutej nehnuteľnosti sa má uplatniť DPH. Pri uložení sankcie sa nerozlišuje, či k nezrovnalosti došlo z dôvodu chyby, kedy nič nenasvedčuje daňovému úniku a ani nedošlo ku kráteniu štátneho rozpočtu, alebo v situácii, kedy neexistovali takéto osobitné okolnosti hodné ich zohľadnenia. Tento spôsob určenia sankcie teda neumožnil daňovému úradu prispôsobiť výšku sankcie konkrétnym okolnostiam daného prípadu.

Z toho vyplýva, že spôsob určenia uvedenej sankcie, uplatňovaný automaticky, neumožňuje daňovému úradu individualizovať uložení sankciu s cieľom zabezpečiť, aby táto sankcia nešla nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov spočívajúcich v zabezpečení riadneho výberu dane a predchádzaní daňovým podvodom.

Podľa Súdneho dvora EÚ nie je v súlade s právnymi predpismi EÚ sankcia uložená zdaniteľnej osobe, ktorá transakciu oslobodenú od DPH chybné považovala za dodanie, na ktoré mala byť uplatnená DPH, vo výške 20 % zo sumy, o ktorú bol nadhodnotený nárok neoprávnene uplatnený touto zdaniteľnou osobou, v rozsahu, v akom sa táto sankcia uplatní bez rozdielu:

(i) v situácii, kedy nezrovnalosť vyplýva z nesprávneho posúdenia transakcie zo strany účastníkov transakcie, pokiaľ ide o jej zdaniteľnú povahu, pričom nič nenasvedčuje daňovému úniku a nedošlo ani ku kráteniu štátneho rozpočtu, ako aj

(ii) v situácii, v ktorej neexistujú takéto osobitné okolnosti.

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.